

Biroul permanent al Senatului

L. 160 / 108.02.2023

Parlamentul României
Senat

Comisia pentru politică externă

Nr. XXIV/611/07.02.2023

RAPORT

asupra Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate

(L160/2017)

ca urmare a cererii de reexaminare formulate de Președintele României

În conformitate cu prevederile art.155 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, Comisia pentru politică externă, prin adresa nr. **L160/2017** din data de 12.12.2022, a fost sesizată de către Biroul permanent al Senatului în vederea dezbaterii și elaborării raportului asupra **Legii pentru modificarea și completarea Legii nr.86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate**, având ca inițiator Guvernul României, **ca urmare a cererii de reexaminare formulate de Președintele României**.

Legea vizează adaptarea legii existente la structura instituțională actuală. Sunt propuse norme legale suplimentare privind procedura de înființare, atribuțiile, finanțarea și personalul centrelor comunitare. Proiectul de act normativ sprijină îndeplinirea de către autoritățile abilitate a obligației de a lua măsuri menite să asigure o bună reprezentativitate a românilor din afara granițelor țării la nivel de comunitate și de a consolida coeziunea acestor comunități, prin organizarea de proiecte și programe cu caracter cultural, educativ și artistic în scopul promovării realităților istorice, a tradițiilor, obiceiurilor, valorilor naționale și identității lingvistice.

Consiliul Legislativ a analizat proiectul de lege și l-a avizat favorabil, cu observații și propuneri (nr. 393 din 29.05.2017).

Proiectul de lege a fost adoptat de Senat la 26.06.2017, în forma inițiatorului, și de Camera Deputaților, cu modificări, la 08.11.2022.

Președintele României a cerut reexaminarea legii la 09.12.2022, din următoarele considerente:

- se apreciază necesară clarificarea sintagmei "stat terț" unde pot fi înființate centrele comunitare, întrucât, în accepțiunea dreptului UE, sintagma "stat terț" se referă la statele non-UE sau aparținând Spațiului Economic European (SEE);

- se apreciază necesară o minimă detaliere a modului de derulare a raporturilor funcționale ale centrelor comunitare cu DRP și a aspectelor privind autonomia funcțională a acestora;

- se apreciază ca fiind utilă reevaluarea cerinței stabilite pentru ocuparea funcției de director al centrului comunitar, cea de a avea reședința sau domiciliul de minimum un an în zona în care își va exercita mandatul și a măsurii în care aceasta este suficientă pentru o bună cunoaștere a nevoilor respectivelor comunități românești;

- este neclar dacă directorul centrului provine doar din rândul personalului DRP, susținând anterior concurs în cadrul instituției, sau dacă norma se referă la concursul ce va susține exclusiv în vederea ocupării postului de director al centrului comunitar;

- este necesară reanalizarea soluției legislative referitoare la faptul că salarizarea directorului centrului este stabilită prin raportare "la nivelul funcției de ministru consilier", întrucât prin trimiterea generală și la legislația referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate, devine neclar în ce măsură vor fi aplicabile și dispozițiile referitoare la nivelul de salarizare stabilit în funcție de vechimea care poate fi echivalată;

- având în vedere că salarizarea personalului contractat pe plan local se va realiza tot în acord cu legislația statului de reședință, se consideră că nu se justifică în conținutul art. 6 alin. (4) raportarea la legislația română privind salarizarea și la cea privind plata personalului trimis în misiune în străinătate;

- este necesară analiza oportunității includerii procedurii prevăzute de art. 6, alin. (3), respectiv procedura de contractare a personalului pe plan local în cuprinsul normelor metodologice;

- este necesară solicitarea fișei financiare actualizate pentru proiectul de lege;

- se apreciază necesară corelarea conținutului Anexei care cuprinde "Cererea privind înregistrarea la misiunea diplomatică și solicitarea de înființare a unui Centru Comunitar "Românii de pretutindeni" cu dispozițiile privind înregistrarea cetățenilor români aflați în străinătate la misiunile diplomatice și oficiile consulare ale României prin Sistemul informatic pentru managementul integrat al serviciilor pentru cetățeni (SIMISC), conform art. 65, alin. (1) lit. a) din Legea nr. 62/2019 privind activitatea consulară, înregistrare care respectă, în esență, îndeplinirea obligației stabilite prin art. 5, lit. d) din Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, precum și reevaluarea conținutului Anexei în raport cu obiectul de reglementare al legii supuse examinării.

Comisia pentru drepturile omului, egalitate de șanse, culte și minorități a hotărât admiterea în parte a cererii de reexaminare formulate de președintele României și a adoptat un **aviz favorabil cu amendamente admise la lege**. Comisia pentru românii de pretutindeni a adoptat **aviz favorabil la lege, în forma adoptată de Camera Deputaților, cu amendamente respinse**.

La dezbaterile **legii** au participat, în conformitate cu prevederile art.63 din Regulamentul Senatului, cu modificările ulterioare, dl. Victor Ionescu, director de cabinet, dna. Mihaela Dumitru, consilier juridic și dl. Marius Haidamac, consilier resurse umane din cadrul Departamentului

pentru Români de Pretutindenii, precum și dna. Janina Sitaru, secretar de stat, Ministerul Afacerilor Externe.

Pe parcursul ședinței, membrii Comisiei pentru politică externă au hotărât, cu **majoritate** de voturi, să **admită parțial cererea de reexaminare** și să **adopte un raport de admitere, cu amendamente admise și amendamente respinse**, asupra legii transmise la promulgare. **Amendamentele admise sunt cuprinse în Anexa nr. 1, iar amendamentele respinse în Anexa nr. 2. Anexele fac parte integrantă din raport.**

Comisia pentru politică externă supune spre dezbateră și adoptare, Plenului Senatului, prezentul **raport de admitere, cu amendamente admise și amendamente respinse și legea trimisă la promulgare.**

În raport cu obiectul de reglementare, legea face parte din categoria legilor ordinare și urmează a fi adoptată în conformitate cu prevederile art.76 alin.(2) din Constituția României.

Potrivit art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, și ale art.92 alin.(7) pct.1 din Regulamentul Senatului, republicat, cu modificările ulterioare, **Senatul este prima Cameră sesizată.**

Secretar,

Președinte,

Senator Cristian BORDEI

Senator Titus CĂRLĂȚEAN

ANEXA 1 la raportul Nr. XXIV/611/07.02.2023

Amendamente admise la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate (L160/2017)

Nr. Crt.	Legea transmisă la promulgare	Amendament	Motivare
1.	<p>Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 3 (1) D.R.P., cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, denumit în continuare M.A.E., înființează centrele comunitare românești, pe baza acordurilor internaționale încheiate în acest sens cu statul de reședință. D.R.P., cu avizul M.A.E., propune înființarea centrelor comunitare, pe baza solicitărilor primite conform art.2 alin.(3) lit.a) sau din proprie inițiativă, cu avizul M.A.E., conform art.2 alin.(3) lit.b), zonele și numărul de centre comunitare care pot fi înființate într-un stat terț în funcție de următorii factori:</p> <p>(...)</p>	<p>Articolul 3 se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>Art. 3 (1) D.R.P., cu sprijinul Ministerului Afacerilor Externe, denumit în continuare M.A.E., înființează centrele comunitare românești, pe baza acordurilor internaționale încheiate în acest sens cu statul de reședință. D.R.P., cu avizul M.A.E., propune înființarea centrelor comunitare, pe baza solicitărilor primite conform art.2 alin.(3) lit.a) sau din proprie inițiativă, cu avizul M.A.E., conform art.2 alin.(3) lit.b), zonele și numărul de centre comunitare care pot fi înființate într-un alt stat în funcție de următorii factori:</p> <p>(...)</p>	<p>Președintele României în cererea de reexaminare a subliniat necesitatea clarificării sintagmei "stat terț", deoarece în accepțiunea dreptului UE, sintagma "stat terț" se referă la statele non-UE sau aparținând Spațiului Economic European (SEE).</p> <p>Înlocuirea sintagmei "stat terț" din cuprinsul art.3 alin.(1) cu sintagma "alt stat" este necesară, deoarece cea din urmă se poate aplica oricărui stat, UE sau non-UE.</p>

2.	<p>După art.8 se introduce o Anexă, cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: right;">Anexă</p> <p style="text-align: center;">CERERE* privind înregistrarea la misiunea diplomatică și solicitarea de înființare a unui Centru Comunitar «Românii de Pretutindeni»</p> <p>I. Subsemnatul/a _____, născut/ă _____, la _____ data _____ de _____, în localitatea _____, titular al/a documentului de identitate _____, cu domiciliul în _____ localitatea _____ strada _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, ap. _____, județ/sector _____, țara _____, în prezent rezident în țara _____</p>	<p>După art.8 se introduce o Anexă, cu următorul cuprins:</p> <p style="text-align: right;">Anexă</p> <p style="text-align: center;">CERERE¹ privind solicitarea de înființare a unui Centru Comunitar «Românii de Pretutindeni»</p> <p>I. Subsemnatul/a _____, născut/ă _____ la _____ data de _____ în _____ localitatea _____, titular al/a documentului de identitate _____, cu domiciliul în localitatea _____ strada _____, nr. _____, bl. _____, sc. _____, ap. _____, județ/sector _____, țara _____, în prezent rezident în țara _____, localitatea _____, strada _____, nr. _____, având drept coordonate de contact nr. de telefon _____ / adresa de e-mail _____, prin prezenta îmi manifest intenția de înscriere pe lista persoanelor care solicită înființarea unui Centru Comunitar</p>	<p>În cazul stabilirii reședinței sau domiciliului în străinătate, cetățenii români au obligația de a se înregistra la cea mai apropiată misiune diplomatică sau oficiu consular al României, în conformitate cu prevederile art. 5 lit. d) din Legea nr. 248/2005 privind regimul liberei circulații a cetățenilor români în străinătate, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Corelarea conținutului Anexei, ce cuprinde Cererea privind înregistrarea la Misiunea Diplomatică și solicitarea de înființare a unui Centru Comunitar "Românii de Pretutindeni" se va face în acord cu dispozițiile legale în materie și procedurile MAE, care fac posibilă includerea Anexei în lista de documente pusă la dispoziție cetățenilor români prin intermediul platformei Sistemului Informatic Pentru Managementul Integrat al Serviciilor Pentru Cetățeni-SIMISC.</p>
----	---	--	---

<p>_____, localitatea _____, _____, strada _____, nr. _____, având drept coordonate de contact nr. de telefon _____/ adresa de e-mail _____, solicit prin prezenta înscrierea la misiunea diplomatică din (țara) _____.</p> <p>Mă aflu în (țara) _____ în perioada _____ - _____ / _____ pe durată nedeterminată. Ulterior părăsirii definitive a actualei țări de reședință la data specificată mai sus, solicit radierea prezentei înregistrări.</p> <p>II. De asemenea, doresc/nu doresc înscrierea pe lista persoanelor care solicită înființarea unui Centru Comunitar Românesc în zona _____, conform Legii nr. 86 /2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Anexez în copie documentul care certifică reședința sau domiciliul în (țara)____.</p> <p>Data _____ Semnătura, _____</p> <p>Depusă la _____</p>	<p>Românesc în țara _____ zona/localitatea _____, conform Legii nr. 86 /2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate, cu modificările și completările ulterioare.</p> <p>Anexez în copie documentul care certifică reședința sau domiciliul în (țara) _____.</p> <p>Data _____ Semnătura, _____</p> <p>¹Persoanele care și-au înregistrat prezența pe teritoriul statului de reședință vor completa doar punctul II. Ministerul Afacerilor Externe prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest formular, prin mijloace automatizate și manuale, <u>exclusiv în scopul solicitat și în conformitate cu prevederile punctului 40 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).</u> Am luat la cunoștință și sunt de acord ca datele mele personale să fie înregistrate, stocate și/sau transmise autorităților competente, <u>pentru a se putea lua o hotărâre în vederea</u></p>	
--	---	--

<p style="text-align: center;">(denumirea instituției)</p> <hr style="width: 20%; margin: 10px auto;"/> <p>*Persoanele care și-au înregistrat prezența pe teritoriul statului de reședință vor completa doar punctul II.</p> <p>Ministerul Afacerilor Externe prelucrează datele cu caracter personal furnizate de dumneavoastră prin acest formular, prin mijloace automatizate și manuale, <u>exclusiv în scopul solicitat și în conformitate cu prevederile punctului 40 din Regulamentul (UE) 2016/679 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 aprilie 2016 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și de abrogare a Directivei 95/46/CE (Regulamentul general privind protecția datelor).</u></p> <p>Amluat la cunoștință și sunt de acord ca datele mele personale să fie înregistrate, stocate și/sau transmise autorităților competente, <u>pentru a se putea lua o hotărâre în vederea acordării asistenței consulare în situații extreme.</u> Declar pe propria răspundere că toate informațiile furnizate sunt corecte și complete.</p> <p>Datele personale prelucrate pot fi comunicate altor autorități/instituții publice abilitate de lege să solicite informații cu privire la datele personale colectate.</p> <p>Ca urmare a solicitării mele exprese, autoritățile consulare îndreptățite să proceseze prezenta solicitare mă vor informa cu privire la modalitatea în care îmi pot exercita dreptul de a verifica datele personale procesate, de a dispune modificarea sau îndepărtarea lor, dacă se dovedesc incorecte, conform prevederilor legislației române în vigoare.</p> <p>De asemenea, pentru a reclama nerespectarea drepturilor garantate de Regulamentul (UE) 2016/679, mă pot adresa Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau/și instanțelor de judecată.”</p>	<p><u>acordării asistenței consulare în situații extreme.</u> Declar pe propria răspundere că toate informațiile furnizate sunt corecte și complete.</p> <p>Datele personale prelucrate pot fi comunicate altor autorități/instituții publice abilitate de lege să solicite informații cu privire la datele personale colectate. Ca urmare a solicitării mele exprese, autoritățile consulare îndreptățite să proceseze prezenta solicitare mă vor informa cu privire la modalitatea în care îmi pot exercita dreptul de a verifica datele personale procesate, de a dispune modificarea sau îndepărtarea lor, dacă se dovedesc incorecte, conform prevederilor legislației române în vigoare. De asemenea, pentru a reclama nerespectarea drepturilor garantate de Regulamentul (UE) 2016/679, mă pot adresa Autorității Naționale de Supraveghere a Prelucrării Datelor cu Caracter Personal sau/și instanțelor de judecată.”</p>	
--	---	--

ANEXA 2 la raportul nr. XXIV/611/07.02.2023

Amendamente respinse la Legea pentru modificarea și completarea Legii nr.86/2016 privind instituirea centrelor comunitare românești în străinătate (L160/2017)

Nr. crt.	Legea transmisă la promulgare	Amendament	Motivare
1.		<p>După articolul 5 se introduce un nou articol, art. 5¹, cu următorul cuprins:</p> <p>“Art. 5¹. -</p> <p>(1) Activitatea centrelor comunitare românești din străinătate este supravegheată și monitorizată de consilii de administrație, formate din persoane alese din rândul membrilor comunității românești din statul respectiv. Detaliile privind procedura de alegere vor fi stabilite de către D.R.P. în urma consultării membrilor comunității.</p> <p>(2) Consiliile de administrație au următoarele atribuții:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) aprobă, anual, strategia, proiectele și programele de activitate ale centrelor; b) aprobă structura organizatorică și regulamentul de organizare și funcționare ale centrelor; c) avizează structura organizatorică pentru centre; 	<p>În conformitate cu observațiile Președintelui formulate în cererea de reexaminare:</p> <p>“[...] apreciem necesară o minimă detaliere a modului de derulare a raporturilor funcționale ale centrelor comunitare cu Departamentul pentru Românii de Pretutindeni (D.R.P.) și a aspectelor privind autonomia funcțională a acestora.”</p> <p>Considerăm necesar ca membrii comunității, adică exact cei care sunt la firul ierbii și cunosc nevoile respectivelor comunități, să aibă control asupra activității centrelor comunitare. De aceea, propunem ca activitatea centrelor comunitare să fie supravegheată și monitorizată de consilii de administrație, formate din persoane alese din rândul membrilor</p>

		<p>d) aprobă rapoartele de activitate ale directorilor, pentru anul anterior;</p> <p>(3) În exercitarea atribuțiilor lor, consiliile de administrație adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor.</p> <p>(4) Pentru activitatea desfășurată, membrii consiliilor de administrație nu primesc din partea statului român salarii, indemnizații sau alte venituri.”</p> <p><i>Autori: senator Radu-Mihai Mihail, deputat Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat Ilie-Dan Barna</i></p>	<p>comunității românești din statul respectiv. Propunerea nu are impact bugetar, întrucât membrii consiliilor de administrație nu vor primi din partea statului român salarii, indemnizații sau alte venituri.</p>
2.	<p>Art. 6, alin. (1)</p> <p>“(1) Centrele comunitare românești în străinătate sunt conduse de câte un director, numit și eliberat din funcție de către conducerea instituției, cu avizul M.A.E., director care a susținut un concurs în cadrul D.R.P. și are reședința sau domiciliul de cel puțin 1 an în zona în care își va exercita mandatul din statul respectiv. Pe durata exercitării mandatului, directorul centrului comunitar românesc în străinătate este salarizat la nivelul funcției de ministru-consilier, conform</p>	<p>La articolul 6, alineatul (1) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“(1) Centrele comunitare românești în străinătate sunt conduse de câte un director, ales de românii din străinătate din rândul membrilor comunității respective printr-un proces organizat de D.R.P. Detaliile privind procedura de alegere vor fi stabilite de către D.R.P. în urma consultării membrilor comunității. Pe durata exercitării mandatului, directorul centrului comunitar românesc din străinătate este salarizat conform unui nivel de</p>	<p>În conformitate cu observațiile Președintelui formulate în cererea de reexaminare:</p> <p>“Scopul înființării centrelor comunitare este cel de a asigura un cadru pentru o bună reprezentativitate a românilor din afara granițelor țării la nivel de comunitate, precum și coeziunea în aceste comunități. Din această perspectivă, apreciem utilă reevaluarea cerinței stabilite pentru</p>

	<p>legislației referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.”</p>	<p>salarizare propus de Consiliul de administrație și avizat de D.R.P., fără a putea depăși salariul aferent funcției de ministru-consilier, conform legislației referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.”</p> <p><i>Autori: senator Radu-Mihai Mihail, deputat Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat Ilie-Dan Barna</i></p>	<p>ocuparea funcției de director al centrului comunitar, cea de a avea reședința sau domiciliul de minimum un an în zona în care își va exercita mandatul și a măsurii în care aceasta este suficientă pentru o bună cunoaștere a nevoilor respectivelor comunități românești în străinătate.”</p> <p>“În ceea ce privește salarizarea directorului centrului comunitar românesc în străinătate, aceasta este stabilită prin raportare „la nivelul funcției de ministru-consilier”. Apreciem că este necesară reanalizarea soluției legislative [...]”</p> <p>Prin urmare, considerăm necesară stabilirea unui criteriu clar de salarizare. În acest sens, am introdus o dispoziție referitoare la nivelul de salarizare care să fie propus de Consiliul de administrație, cu avizul D.R.P., fără a depăși salariul aferent funcției de ministru-consilier, conform legislației referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.</p>
--	--	--	--

3.	<p>Art. 6, alin. (3)</p> <p>“(3) D.R.P., pentru centrele comunitare românești, poate contracta personal pe plan local, cu respectarea legislației statului de reședință și a dispozițiilor acordului în baza căruia funcționează, personal din rândul membrilor comunității românești din statul respectiv, printr-o procedură aprobată prin ordin al conducerii.”</p>	<p>La articolul 6, alineatul (3) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“(3) Pentru centrele comunitare românești, D.R.P. contractează personal pe plan local, din rândul membrilor comunității românești din statul respectiv, cu respectarea legislației statului de reședință și a dispozițiilor acordului în baza căruia funcționează, printr-o procedură aprobată prin ordin al conducerii. În situația în care un post declarat vacant în cadrul unui centru comunitar nu a fost ocupat, după cel puțin două proceduri de selecție fără rezultat, timp de cel puțin 6 luni, D.R.P. poate solicita, temporar, detașarea de personal din țară.”</p> <p><i>Autori: senator Radu-Mihai Mihail, deputat Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat Ilie-Dan Barna</i></p>	<p>Amendamentul este necesar pentru angajarea în centrele comunitare, cu prioritate, a persoanelor care fac parte din comunitățile românești aferente zonelor respective.</p>
4.		<p>La articolul 6, după alineatul (3) se introduce un nou alineat, alin. (3¹), cu următorul cuprins:</p> <p>“(3¹) În vederea contractării de personal pe plan local, D.R.P. este obligat să deruleze campanii de informare și promovare lunare, atât online pe site-ul propriu, prin reclame, anunțuri și mesaje în grupuri sau comunități locale, cât și pe plan local, prin afișare la</p>	<p>Propunem ca D.R.P. să desfășoare campanii de informare cu privire la posturile vacante în cadrul centrelor comunitare, astfel încât acestea să fie ocupate în proporție de 100% de personal angajat pe plan local.</p>

		<p>sediile centrelor comunitare, misiunilor diplomatice/oficiilor consulare sau la diferite evenimente.”</p> <p><i>Autori: senator Radu-Mihai Mihail, deputat Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat Ilie-Dan Barna</i></p>	
5.	<p>Art. 6, alin. (5)</p> <p>(5) Pe perioada misiunii permanente în cadrul centrelor comunitare românești, personalul D.R.P. beneficiază de toate drepturile și se supune obligațiilor prevăzute de legislația referitoare la plata personalului trimis în misiune permanentă în străinătate.</p>	<p>La articolul 6, alineatul (5) se modifică și va avea următorul cuprins:</p> <p>“(5) Pe perioada misiunii în cadrul centrelor comunitare românești, personalul D.R.P. beneficiază de toate drepturile și se supune obligațiilor prevăzute de legislația referitoare la plata personalului trimis în misiune în străinătate.”</p> <p><i>Autori: senator Radu-Mihai Mihail, deputat Ștefan-Iulian Lőrincz, deputat Ilie-Dan Barna</i></p>	<p>În conformitate cu modificarea adusă la marginal 3, prin care am propus ca D.R.P. să poată solicita, temporar, detașarea de personal din țară doar în situații excepționale, atunci când un post declarat vacant nu a fost ocupat timp de cel puțin 6 luni.</p>